

09 maart 2026

Mona scoort een 7, in 601 dagen ministerschap

[Friso de Zeeuw](#)

De periode dat Mona Keijzer het ministersambt van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening bekleedde, telde 601 dagen. Nog geen twee jaar en dat ook nog grotendeels in demissionaire en dubbel-demissionaire staat.

Als we haar regeerperiode evalueren, valt op dat zij zich van die (dubbel-)demissionaire status niets heeft aangetrokken. Haar dadendrang blijkt allereerst uit de aanpak van de aanpak van de overregulering die de woningbouw al decennialang teistert. ‘We hebben ons in een hoek geschilderd’ is haar verwoording van de problematiek. Het STOER-programma begon ongelukkig met haar weigering om de aaibare nestkastjes als verplicht nummer in het Bbl (Bouwbesluit) op te nemen. Typisch Mona: soms - onnodig - fanatiek op de vierkante millimeter. Haar stuwende inzet maakte het STOER-programma daarna wel tot de eerste serieuze poging in de afgelopen 50 jaar om uitdijende regeldruk enigszins in de dammen.

Ik volg de ministers met wonen en ruimtelijke ordening in de portefeuille sinds het kabinet De Uyl (1972-1977). Van de 18 bewindslieden heeft alleen Melanie Maas Geesteranus in haar regeerperiode 2010-2017 serieuze pogingen ondernomen. Onder meer via de introductie van de Omgevingswet, maar dat is toch grotendeel mislukt.

Als tweede sterk nummer noem ik de wijze waarop Mona het vage en veelgebruikte begrip ‘rijksregie’ inhoud heeft gegeven bij woningbouwplannen die waren vastgelopen. Haar stevige persoonlijke optreden draagt de sporen van de opvoeding van vijf zoons. Bleizo, Gnephhoek, Cortelande, Leusden, Nieuw-Vennep en Hoekse Waard zijn sprekende voorbeelden. De combinatie van persoonlijk optreden, rammelen met de geldbuidel en dreigende juridische achtergrondmuziek met de inzet van rijks-instructies blijkt succesvol. De contouren van de aanpak van ‘doorbraaklocaties’ tekenen zich af.

De politieke ervaring van de minister werd zichtbaar bij de razendsnelle intrekking van het rampzalige wetsontwerp huurbevriezing, onmiddellijk nadat Geert Wilders - de bedenker van dit misbaksel - het kabinet had verlaten. Ook wist zij de Wet regie versterking volkshuisvesting met juridisch trapezewerk - reparatiewetgeving - buiten de politieke gevarenzone zone te manoeuvreren.

Een Tweede-Kamermeerderheid belette Mona om de Wet betaalbare huur stevig aan te passen. In combinatie met de fiscale wetgeving leidt deze wet tot het wegvagen van de private huursector in ons land.

Missers van Mona, die zijn er ook. De ontwerp Nota Ruimte bevat te weinig keuzes en zegt niets over de uitvoering. Dat had op uitvoerbaarheid gespitste bewindsvrouw niet mogen laten passeren. Ze was naar eigen zeggen erg onder de indruk van het kaartmateriaal in de nota. Het heeft kennelijk de bestuurlijke aandacht te veel afgeleid.

In de grondpolitiek heeft Keijzer het idee van een planbatenheffing afgeserveerd. Mooi, maar bij de - op zich zinvolle - pogingen om grondspeculatie de kop in te drukken koos zij voor de radicale socialistische variant, waar 49 jaar geleden het kabinet De Uyl over struikelde. Onbegrijpelijk voor iemand van haar politieke signatuur. En - ernstiger - onpraktisch, want invoering zou private investeringen in de woningbouwplannen en publieke-private samenwerking ondermijnen.

Als derde misser noem ik de instructieregel om voor alle recreatieparken permanente bewoning voor een periode van tien jaar mogelijk te maken. Het is een poging om chaos te creëren, waartegen gemeenten en provincies zich terecht tegen verzetten. Onderscheid maken tussen vitale vakantieparken en locaties waar permante bewoning wel kan worden toegestaan is de juiste, genuanceerde weg.

Welk rapportcijfer gaf Friso de voorgangers van Mona?

- Melanie Maas Geesteranus (2010-2017): 6
- Kajsa Ollongren (2017- 2022): 4
- Hugo de Jonge (2022 -2024): 6 (met hakken over de sloot)

Bij bepaling van een rapportcijfer voor de politiek-bestuurlijke prestaties van Mona overwegen de positieve resultaten. Zij ging eropaf (ook op de minister van Financiën), was niet bang, nam risico. Haar soms onnodige fanatisme en paar forse beleidsmissers drukken het cijfer. Het resulteert in een 7, heel netjes als we naar de cijfers van haar voorgangers kijken. Maar volgens haarzelf zou het ongetwijfeld een 8½ moeten zijn.